

RTU studiju kurss "Sociālā un pilsoniskā joma: Sociālās zinības I"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0130
Nosaukums	Sociālā un pilsoniskā joma: Sociālās zinības I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Ivita Pelnēna - Lektors
Mācībspēks	Ārija Kolosova - Doktors, Docents Vladislavs Malahovskis - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā studenti gūst priekšstatu par mācību procesa sociālo un pilsonisko jomu, iepazīst sociālo zinību saturu un metodiku (1.-3.kl.). Studenti apgūst sociālo zinību saturu gan teorētiski, gan praktiski darbojoties, izmantojot dažādas praktiskas metodes. Studiju kursa programmā paredzēts gūt priekšstatu par sociālo zinību standartā formulētajām prasmēm, kā arī sociālās un pilsoniskās jomas tēmu apguvi.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Studiju kursa mērķis ir veidot sociālās un pilsoniskās jomas standartam un "Skolotājs" profesijas standartam atbilstošas profesionālās kompetences, nodrošinot studentiem iespēju apgūt prasmes mācību procesa plānošanā, organizēšanā, skolēnu sniegumu un sasniegumu vērtēšanā sociālajās zinībās 1. -3.klasē. Studiju kursa uzdevumi: 1. Iepazīstināt studentus ar sociālo zinību mācību priekšmeta saturu sākumskolā (1.-3. kl.). 2. Apgūt metodes, kas nodrošina mācību satura izpratni. 3. Izmantot apgūtās metodes praktiskajā darbībā individuālajā un grupu darbā. 4. Iepazīstināt ar iespējām radīt vidi, lai varētu veidot savu attieksmi pret pasaulē notiekošajiem procesiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Mācību satura un sasniedzamo rezultātu, apgūstamo sociālo prasmju analīze. Iepazīties ar metodiskajiem materiāliem un mācību līdzekļiem, kurus var izmantot, sociālajās zinībās 1.- 3. klasē. Mācību stundu veidošana un vadīšana, izvēloties piemērotas mācību metodes, kuras izmanto sākumskolā. Vērtēšanas veidi, kritēriji un pārbaudes darbi.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Fadels, Č., Bialika, M. Trilings, B. (2017). Četrus dimensiju izglītība. 2. izdevums, Izglītības uzņēmums. Lielvārds 2. Lawrence, T. (2019) A to Z of Classroom Behaviour. SAGE Publications Ltd. 3. Mācīšanās lietpratībai (2018). Kolektīvā monogrāfija. LU Akadēmiskais apgāds. Pieejams: https://doi.org/10.22364/ml/2018 4. Ministru kabineta noteikumi Nr. 747, "Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu un pamatzglītības programmu paraugiem" (skatīt 3. pielikumu - Sasniedzamie rezultāti sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā, beidzot 3., 6. un 9. klasi). Pieejams: https://likumi.lv/ta/id/303768 5. Skola 2030. (2017). Izglītība mūsdienīgai lietpratībai: mācību satura un pieejas apraksts. Pieejams PDF formātā 6. Sociālās zinības 1. - 3 klase. Skola 2030. Pamatizglītības mācību priekšmeta programmas paraugs Papildu/Additional: 1. Dumpe, M. (2016). Mācību ekskursija kā efektīva mācību organizācijas forma ekonomikas stundās. Pieejams: http://rmdv.lv/wp-content/uploads/2017/10/mac_eksk.pdf 2. Geka, S. (2013). Sociālās spēles. RaKa 3. Hahele, R. (2006). Pašnovērtējums mācību procesā. Rīga: RaKa. 4. Izglītība mūsdienīgai lietpratībai: mācību satura un pieejas apraksts. Pieejams: https://www.izm.gov.lv/images/aktualitates/2017/Skola2030Dokuments.pdf 5. Ījabs, I. (2017) Politika teorija: pirmie soļi. Rīga: Lasītava. 6. Kragis, I. (2019). Radošums un kritiskā domāšana. Mansards 7. Laizāne I. (2014). Ekoloģijas, izglītības ilgtspējīgai attīstībai integrācijas iespējas vispārīgā izglītībā skolā mācību programmās. https://www.dukonference.lv/files/proceedings_of_conf/53konf/pedagogija/Laizane.pdf 8. Lemešonoka, I. (2018). Kompetenču pieeja karjeras izglītībā skolā. Rokasgrāmata skolotājiem. Zvaigzne ABC 9. Mīkelsone, L. (2002). Mācību metodes sociālajās zinībās. RaKa 10. Nemiers ar plurālismu. Sociālā rīcība Latvijā (red. RSU profesors Sergejs Kruks) (2018). Rīga: RSU 11. Popham, W.J., (2017). Classroom Assessment: What Teachers Need to Know. (8th Edition), Pearson. 12. Purēns, V. (2017). Kā attīstīt kompetenci. RaKa 13. Redfern A (2015). The essential guide to classroom practice. Routledge, 224p. Pieejams: https://www.taylorfrancis.com/books/9781317627524 14. Reece, I., Walker, S. (2016). Teaching, training and learning: A practical guide. (6th ed.). Business Education Publishers Ltd. 15. Renwick, M. (2014). Digital Student Portfolios A Whole School Approach to Connected Learnings and Continuous Assessment. Theory and Practice. Amazon Media EU 16. Škapars, R. (2010) Ekonomikas būtība un priekšmets. Teorija. (e-grāmata) http://profizgl.lv/mod/book/tool/print/index.php?id=19969 17. Tauriņa, Z. (2013). Skolēnu kompetenču pašvērtējums. RaKa Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. Materiāli pedagogiem http://piensaugliskolai.lv/lv/skolotajiem/materiali-pedagogiem/ 2. Plostniece A., Roste-Plostniece I., Stegmane A., Sociālās zinības 1.-9.klasēm https://visc.gov.lv/specizglitiba/dokumenti/programmas/smag/soczin1-9_spec_smag.pdf 3. Rīki un resursi sociālajās zinībās https://manaklase.weebly.com/soci2571257s-zin299bas.html 4. Skolas vārds. Metodiskie materiāli. http://www.riebinuvidusskola.lv/upload/Metodiskie_materiالي_Skolas_Vards.pdf 5. Skolotāji aktīvi piedalījušies OECD mācību vides pētījumā. Publicēts 11.06. 2018. Pieejams: https://izm.gov.lv/aktualitates/3036-skolotaji-aktivi-piedalijusies-oecd-macibu-vides-petijuma 6. Skuja, Z. Lai skolotājs skolā justos labi. Publicēts 26.03.2018. Pieejams: http://www.skolasvards.lv/sleja/raksti/lai-skolotajs-skola-justos-labi 7. Veikals pedagogiem. Sociālās zinības. https://www.pedagogiem.lv/lv/noderigi/socialas-zinibas
Nepieciešamās priekšzināšanas	- Skolotāja profesionālās darbības pamati. - Mācīšana un mācīšanās. - Izglītības procesa organizācija sākumskolā. - Informācijas tehnoloģiju izglītībā. - Psiholoģija skolotājiem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Mācību saturs sociālajā un pilsoniskajā jomā. Sasniedzamie rezultāti sākumskolā. Kompetences sociālajā un pilsoniskajā jomā. Skolēncentrēts mācību process.	2	2	2	0
Caurviju prasmes - kritiskā domāšana un problēmu risināšana, jaunrade un uzņēmējspējas, pašvadīta mācīšanās, sadarbība, pilsoniskā līdzdalība, digitālā prātība sociālās un pilsoniskās jomas kontekstā. Dažādu sociālo jomu savstarpējā saikne.	2	2	2	0
Mācību līdzekļi un izmantošanas iespējas mācību jomai raksturīgo prasmju un caurviju prasmju attīstīšanai. Digitālās tehnoloģijas izmantošanas iespējas sociālās zinībās. Metodisko materiālu un līdzekļu pielāgošanas iespējas atbilstoši sociālo zinību saturam, vecumam, pieejamajiem resursiem, specifiskajām vajadzībām.	2	2	2	0
Mācību satura apguves secība, apguvei paredzētais laiks un sasniegjamais rezultāts. Mācību satura plānošana. Mācību metožu stratēģiju izvēle saskaņā ar stundas mērķi, uzdevumiem sasniegjamajiem rezultātiem sociālajā un pilsoniskajā jomā un skolēnu vecuma un attīstības īpatnībām Starpriekšmetu saikne.	2	2	2	0
Mācību stundas modelēšana sociālajās zinībās. Trīsdaļīga mācību stunda: sasniegjamais rezultāts, komunikēšana ar izglītojamajiem, mācību procesa organizēšanas formas un metodiskie paņēmieni, atgriezeniskā saite. 9. Ganjē soļu stunda.	2	12	0	16
Mācību stundas plāna izstrāde atbilstoši izvēlētajam stundas tematam, sasniegjamajam rezultātam un veidam. (1.klasei, 2.klasei, 3.klasei), materiāla prezentācija.	8	12	0	18

Tematiskais saturs atbilstoši Lielajai idejai un apgvei pielietojamās metodes: personības veidošana ar savām vērtībām, attiecības ar citiem cilvēkiem, prasme sadarboties.	2	0	2	0
Tematiskais saturs atbilstoši Lielajai idejai un apgvei pielietojamās metodes: kultūru daudzveidība un globalizācijas procesi.	2	10	0	16
Tematiskais saturs atbilstoši Lielajai idejai un apgvei pielietojamās metodes : Pieejamo resursu izlietojums.	2	0	2	0
Tematiskais saturs atbilstoši Lielajai idejai un apgvei pielietojamās metodes: Uzņēmējdarbība, uzņēmējspējas un to attīstīšana.	2	0	2	0
Tematiskais saturs atbilstoši Lielajai idejai un apgvei pielietojamās metodes: Demokrātiska valsts.	2	0	2	0
Mācību sasniegumu vērtēšana. Sasniedzamie rezultāti. Formatīvā, summatīvā vērtēšana, vērtēšanas kritēriji, pārbaudes darbi un uzdevumi. Vērtēšanas kritēriju izstrāde. Pašvērtēšanas prasmju veidošanas iespējas 1.-3.klasē.	4	10	0	18
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izprot mācību saturā un Sociālās un pilsoniskās jomas standartā sniegtos sniedzamos rezultātus.	Mācību priekšmeta Standarta un Programmas analīze (par 1. - 3. klasi). Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu.
Zina sociālās un pilsoniskās jomas mācību satura apgvei aktuālās skolēncentrētas mācību vides pazīmes.	Mācību priekšmeta Standarta un Programmas analīze (par 1. - 3. klasi). Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu.
Zina interaktīvas mācību formas un paņēmienus jēgpilna mācību procesa nodrošināšanai.	Mācību priekšmeta Standarta un Programmas analīze (par 1. - 3. klasi). Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu.
Zina, kā izmantot daudzveidīgus formatīvās un summatīvās vērtēšanas paņēmienus sociālās un pilsoniskās jomas mācību satura apguves procesā sākumskolā.	Mācību priekšmeta Standarta un Programmas analīze (par 1. - 3. klasi). Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu.
Zina sociālās un pilsoniskās jomas mācību satura plānošanā pieejamos resursus.	Metodisko materiālu un līdzekļu kritiska analīze. Metodisko materiālu un līdzekļu atlase izmantošanai konkrētajā klasē.
Prot atlasīt, analizēt un kritiski izvērtēt ar Sociālās un pilsoniskās jomas mācību satura apguvi saistīto zinātnisko un metodisko literatūru	Mācību priekšmeta Standarta un Programmas analīze (par 1. - 3. klasi). Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu.
Spēj adaptēt un patstāvīgi izstrādāt metodiskos materiālus, mācību metodes un metodiskos paņēmienus sākumskolas vecuma bērnu sociālo prasmju attīstībai, saistot to ar mācību saturu pilsoniskajā jomā.	Mācību priekšmeta Standarta un Programmas analīze (par 1. - 3. klasi). Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu. Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu.
Prot pielāgot un mācību procesā izmantot reālai dzīvei pietuvinātas situācijas.	Iepazīties ar vērtēšanas veidiem, kritērijiem 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Iepazīties ar pārbaudes darba formām 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi. Studējošo darbs seminārnodarbībās.
Spēj veidot skolēncentrētu mācību vidi sociālās un pilsoniskās jomas mācību satura apgvei sākumskolas pedagoģiskajā procesā.	Iepazīties ar vērtēšanas veidiem, kritērijiem 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Iepazīties ar pārbaudes darba formām 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi. Studējošo darbs seminārnodarbībās.
Spēj veidot uz savstarpēju cieņu pamatotu sadarbību ar bērniem un vecākiem, sniedzot viņiem nepieciešamo atbalstu sociālās un pilsoniskās jomas mācību satura apgūvē un sociālo zinību apgūvē.	Iepazīties ar vērtēšanas veidiem, kritērijiem 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Iepazīties ar pārbaudes darba formām 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi. Studējošo darbs seminārnodarbībās.
Spēj modelēt interaktīvu mācību stundu, atbilstoši sniedzamajiem rezultātiem, izmantojot dažādas stratēģijas, mācību līdzekļus un tehnoloģijas.	Iepazīties ar vērtēšanas veidiem, kritērijiem 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Iepazīties ar pārbaudes darba formām 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi. Studējošo darbs seminārnodarbībās.

Spēj izstrādāt dažāda izziņas līmeņa jēgpilnus, kompleksus uzdevumus un atbalstu to risināšanai, piedāvāt vērtēšanas kritērijus un snieguma līmeņa aprakstus.	Iepazīties ar vērtēšanas veidiem, kritērijiem 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Iepazīties ar pārbaudes darba formām 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi. Studējošo darbs seminārnodarbībās.
Spēj veidot un strukturēt pašvērtējuma portfolio, apkopojot, atlasot studiju procesā izstrādātos materiālus, izvērtējot pieejamos mācību līdzekļus un literatūru.	Iepazīties ar vērtēšanas veidiem, kritērijiem 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Iepazīties ar pārbaudes darba formām 1.- 3. klasē un izstrādāt praktiski. Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi. Studējošo darbs seminārnodarbībās.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Studējošo darbs seminārnodarbībās	20
Patstāvīgais darbs par 1. klases stundu	20
Patstāvīgais darbs par 2. klases stundu	20
Patstāvīgais darbs par 3. klases stundu	20
Patstāvīgais darbs par vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrādi	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	